

Дело C-503/23**Резюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

7 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Piemonte (Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

26 юли 2023 г.

Жалбоподател:

Centro di Assistenza Doganale (Cad) Mellano Srl

Ответници:Agenzia delle Dogane e dei Monopoli — Agenzia delle Dogane —
Direzione Interregionale per la Liguria [, il Piemonte e la Valle
d'Aosta]

Ministero dell'Economia e delle Finanze

Предмет на главното производство

Правилник за дейността на centri di assistenza doganale (центровете за митническо съдействие) (наричани по-нататък „CAD“). Жалба, подадена от CAD пред Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte (Регионален административен съд, Пиемонт) срещу решение на Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (Агенция митници и монополи), с което се отхвърля искането на CAD за издаване на разрешение за извършване на митнически операции на място, различно от това на компетентната митническа служба.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на съображение 21 и член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013, на членове 10 и 15 от Директива 2006/123/ЕО и на членове 56—62 ДФЕС по отношение на териториалните ограничения за работата на CAD.

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли според Съда на Европейския съюз член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013 във връзка със съображение 21 от него да се тълкува в смисъл, че не допуска разпоредба (член 3, параграф 3 от Decreto ministeriale n. 549/1992 (Министерско постановление № 549/1992) и национална практика, които предвиждат ограничаване на дейността на САД — Центрове за митническо съдействие до „одобрено място“ в рамките на регионалната/междурегионалната/междубластната дирекция, в която се намира седалището им, като се изключва разширяването ѝ върху цялата национална територия?
2. Трябва ли според Съда на Европейския съюз членове 10 и 15 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета да се тълкуват в смисъл, че не допускат разпоредба (член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992) и национална практика, които предвиждат ограничаване на дейността на САД — Центрове за митническо съдействие до „одобрено място“ в рамките на регионалната/междурегионалната/междубластната дирекция, в която се намира седалището им, като се изключва разширяването ѝ върху цялата национална територия и същевременно общонационалният обхват на тази дейност се запазва само за митническите агенти?
3. Трябва ли според Съда на Европейския съюз членове 56—62 ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че не допускат разпоредба (член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992) и национална практика, които предвиждат ограничаване на дейността на САД — Центрове за митническо съдействие до „одобрено място“ в рамките на регионалната/междурегионалната/междубластната дирекция, в която се намира седалището им, като се изключва разширяването ѝ върху цялата национална територия и същевременно общонационалният обхват на тази дейност се запазва само за митнически агенти?

Право на Европейския съюз, на което се прави позоваване

ДФЕС, и по-специално членове 56—62;

Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар, по-специално членове 10 и 15.

Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза, по-специално съображение 21, както и членове 18 и 139;

Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на

Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза, по-специално член 115.

Съдебна практика на Съда на Европейския съюз

Решения по дела C-293/14, C-475/11, C-384/08, C-470/11, C-265/12, C-159/12, както и по съединени дела C-570/07 и C-571/07.

Национално право, на което се прави позоваване

— Decreto del Presidente della Repubblica 23 gennaio 1973, n. 43 - Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale [Указ на президента на републиката № 43 от 23 януари 1973 г. — Одобряване на консолидирания текст на законодателните разпоредби относно митниците]

Член 47, параграф 3 от този указ предвижда, че „назначаването за митнически агент дава възможност за подаване на митнически декларации на цялата национална територия“.

— Decreto del Ministro delle finanze 11 dicembre 1992, n. 549 - Regolamento recante la costituzione dei centri di assistenza doganale [Постановление № 549 на министъра на финансите от 11 декември 1992 г. — Наредба за създаване на центрове за митническо съдействие]

В член 1, параграф 1 от посоченото постановление се предвижда, че „митническите агенти, които са били вписани в професионалния регистър в продължение на най-малко три години (...) и които извършват професионалната си дейност без подчинено трудово правоотношение, могат да учредяват акционерни дружества, наречени CAD (центрове за митническо съдействие), с минимален капитал от 100 милиона италиански лири, с предмет на дейност изключително предоставяне на митническо съдействие (...)“.

В член 3, параграф 3 от същото постановление се предвижда, че „упълномощените дружества, посочени в член 1, параграф 1, извършват дейността си в рамките на териториалния обхват на митническия район, в който се намира седалището им, и могат да се свързват със сходни дружества, чието седалище и компетентност се намират на други територии на различни ведомствени дирекции, и да създават европейски обединения по икономически интереси, предвидени в Регламент (ЕИО) № 2137/85 от 25 юли 1985 г. (...)“.

— Legge 25 luglio 2000, n. 213 - Norme di adeguamento dell'attività degli spedizionieri doganali alle mutate esigenze dei traffici e dell'interscambio internazionale delle merci [Закон № 213 от 25 юли 2000 г. — Правила за

адаптиране на дейността на митническите агенти към променените изисквания на движението и международния обмен на стоки]

В член 3, параграф 5 от посочения закон се предвижда, че „при прилагане на опростените процедури САД могат да представят стоките освен в помещенията и местата, определени за извършване на митническите операции и посочени в член 17 от консолидирания текст на законодателните разпоредби в областта на митниците, одобрен с указ на президента на републиката № 43 от 23 януари 1973 г., също и в местата, складовете или помещенията за съхранение на лицата, от чието име те извършват дейността си и в които се съхраняват стоките, при условие че тези места, складове или помещения за съхранение се намират в рамките на териториалната юрисдикция на митническия район, в който те са акредитирани да работят“.

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 Дружеството жалбоподател със седалище в Кунео представлява САД, който извършва митнически операции от името на своите клиенти. Това седалище попада в юрисдикцията на Direzione Territoriale II per la Liguria, il Piemonte e la Valle d'Aosta (Териториална дирекция II за Лигурия, Пиемонт и Вале д'Аоста) на Агенцията за митници и монополи, която е администрацията — ответник по главното производство.
- 2 В хода на стопанската си дейност жалбоподателят сключва споразумение с германско дружество за извършване на митнически операции по отношение на Обединеното кралство.
- 3 Във връзка с това жалбоподателят подава до ответната териториална дирекция молба за разрешение за одобрение на място, различно от митническата служба, за да може да извършва митнически операции в склад, разположен в провинция Виченца. Този склад, за разлика от седалището на жалбоподателя, не попада под юрисдикцията на посочената териториална дирекция.
- 4 С разпореждане на същата териториална дирекция молбата на жалбоподателя е отхвърлена на основание член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992, съгласно който САД могат да извършват дейността си само на територията на митническия район, в който се намира седалището им; в настоящия случай това е районът на въпросната териториална дирекция.
- 5 Дружеството жалбоподател обжалва посоченото разпореждане за отказ пред Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte, който е запитващата юрисдикция.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 В подкрепа на своята жалба жалбоподателят изтъква по-специално, че обжалваното разпореждане противоречи на съображение 21 и член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013, както и на Директива 123/2006/ЕО.
- 7 В обжалваното разпореждане ответникът посочва, че националното законодателство не позволява за целите на извършването на митнически операции да се одобри място, различно от митническата служба, извън района на компетентната териториална дирекция. Според посоченото разпореждане, въпреки че съгласно член 47, параграф 3 от Decreto del Presidente della Repubblica n. 43/1973 [Указ на президента на републиката № 43/1973] митническият агент има право да извършва митнически операции на цялата национална територия, тази разпоредба не се прилага за дейността на митнически агенти, действащи като съдружници в САД. С други думи, митническите агенти, които не работят като съдружници в САД, могат да извършват митнически операции на цялата национална територия, докато работещите като съдружници в САД могат да извършват митнически операции само в района на териториалната дирекция, където се намира седалището на съответния САД. В тази връзка следва да се припомни, че съгласно Министерско постановление № 549/1992 САД се състоят от митнически агенти.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 8 На първо място, запитващата юрисдикция счита, че митническото законодателство на Европейския съюз, по-специално член 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013, не допуска никакво териториално ограничение на предоставянето на услуги за митническо посредничество. Следователно, според тази юрисдикция, вътрешното законодателство, по-специално член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992 и член 3, параграф 5 от Закон № 213/2000, не изглежда в съответствие с правото на Съюза.
- 9 На второ място, запитващата юрисдикция отбелязва, че член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992 забранява на дружеството жалбоподател като САД да извършва дейност чрез местна единица и склад, намиращи се извън района на Териториалната дирекция на Агенцията за митници и монополи, в който се намира седалището му, така че тази разпоредба въвежда ограничения, свързани с възможността за работа чрез представителства, клонове или дъщерни дружества; това изглежда противоречи на член 10, параграф 4 от Директива 2006/123, според който разрешението позволява на доставчика достъп до дейността по предоставяне на услуги или упражняване на тази дейност на цялата национална територия, включително чрез основаването на представителства, дъщерни компании, клонове или офиси, освен когато разрешение за всяко отделно установяване или ограничаване на разрешение до определена част от територията са

оправдани от наложителни причини, свързани с обществен интерес; запитващата юрисдикция обаче не намира такова основание в настоящия случай.

- 10 Освен това според запитващата юрисдикция, когато местата, които ще се използват за митнически операции, се намират извън територията на района на териториалната дирекция, в който се намира седалището на САД, член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992 представлява забрана за наличие на повече от един обект на една и съща национална територия, независимо от липсата на условията за необходимост и пропорционалност, посочени в член 15, параграф 3 от Директива 2006/123, и следователно е в разрез със тази разпоредба.
- 11 Съдът вече постановил, че териториалното ограничаване на разрешението за упражняване на дейност по предоставяне на услуги представлява, съгласно членове 10 и 15 от Директива 2006/123/ЕО, ограничение на свободата на установяване на доставчиците на услуги. Според запитващата юрисдикция тази констатация не се оспорва от обстоятелството, че член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992 предвижда възможността САД да работят под формата на обединение (чрез свързване със сходни дружества със същата корпоративна цел или чрез създаване на европейско обединение по икономически интереси), за да могат да предоставят услуги извън териториалния район, в който се намира седалището им. Всъщност както свързването със сходни дружества, така и създаването на европейско обединение по икономически интереси може да доведе до значителна икономическа и управленска тежест, която да бъде поета изключително от САД, въпреки принципа, установен в Митническият кодекс на Съюза, според който митническото представителство е свободно в двете форми на пряко и непряко представителство.
- 12 На трето място, запитващата юрисдикция изразява съмнения относно съответствието на член 3, параграф 3 от Министерско постановление № 549/1992 с членове 56—62 ДФЕС, доколкото териториалното ограничаване на дейността на САД изглежда представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги, тъй като поставя САД в обективно неблагоприятно положение спрямо другите оператори.
- 13 Противно на твърдението на ответника, запитващата юрисдикция не счита, че упражняването на дейността на САД извън горепосочените териториални граници може да наруши предвидените за тази дейност изисквания от техническо-професионално естество и следователно непрекъснатостта на услугата.
- 14 Запитващата юрисдикция посочва, че действащата национална правна уредба би могла да доведе до нарушения в рамките на европейския пазар по отношение на свободното движение на стоки и хора, тъй като тази правна уредба ограничава свободното движение на услуги в рамките на държавите

членки и между тях, както в светлината на Директива 2006/123, така и на членове 56—62 ДФЕС.

- 15 По отношение на допустимостта на преюдициалните въпроси и по-специално наличието на трансграничен интерес, запитващата юрисдикция, от една страна, подчертава потенциалните последици, които разглежданата национална правна уредба би могла да има по отношение на лица, установени в други държави членки, когато тези лица желаят да се възползват от свободното предоставяне на услуги, и, от друга страна, припомня, че в настоящия случай дейността на жалбоподателя засяга две държави членки (Италия — като държава на доставчика на услуги — и Германия — като държава на местоназначението на услугата).
- 16 В заключение, запитващата юрисдикция отправя искане за прилагане на бързото производство съгласно член 105, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, като се обосновава със значението на спорните въпроси, които са принципни, и с обстоятелството, че изходът на главното производство зависи само от решението на Съда.